ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 2

ΤΕΤΡΑΣΕΛΙΔΟΣ

ΑΘΗΝΑΙ, ΕΤΟΣ ΙΕ'.—ΑΡ. 15—28

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΣΤΕΦ. Ι. ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ
Ἰδιοκτησία ε'Η Πρωΐα». Ἀν. Ἐκδοτική Ἑταιρεία

ΓΡΑΦΕΙΑ
Στοά Πεσμαζόγλου. Τηλέφωνα: 31-351, 31-352

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ		ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ	
Ἐτησία	Δρχ. 720	Ἐτησία	£ 2.0.0
Ἑξάμηνος	» 360	Ἑξάμηνος	» 1.5.0
Τρίμηνος	» 180	Ἀμερικῆς	$ 12

Η ΠΡΩΪΑ

ΤΡΙΤΗ
28
ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1939
Σελήνη 17 ἡμερῶν
Ἀνατ. ἡλίου 7.22'. Δύσις 5.04'.
Στεφάνου ὁμολογητοῦ

ΚΑΤΕΒΥΘΙΣΘΗ ΠΛΗΣΙΟΝ ΤΗΣ ΙΣΛΑΝΔΙΑΣ ΑΓΓΛΙΚΟΝ ΕΞΩΠΛΙΣΜΕΝΟΝ ΕΜΠΟΡΙΚΟΝ ΚΑΤΟΠΙΝ ΝΑΥΜΑΧΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΟ «ΝΤΩΥΤΣΛΑΝΔ»

Δεκαεπτὰ ἐν συνόλῳ σκάφη ἐβυθίσθησαν κατὰ τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα συνεπείᾳ ναρκῶν ἢ τορπιλλισμῶν

ΚΑΤΑΒΥΘΙΣΙΣ ΚΑΙ ΕΝΟΣ ΟΛΛΑΝΔΙΚΟΥ ΥΠΕΡΩΚΕΑΝΕΙΟΥ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 27. ('Αθ. Πρ.). - Τὸ πρακτορεῖον Ρώυτερ ἀγγελλει ὅτι, κατ' ἐπίσημον ἀναφορὰν, ἐβυθίσθη χθὲς τὸ ἐξωπλισμένον ἐμπορικὸν ἀτμόπλοιον «Ρόϋαλ Πίντυ», χρησιμοποιούμενον ὡς βοηθητικὸν τοῦ στόλου, ὑποστὰν ἐπίθεσιν ὑπὸ τοῦ γερμανικοῦ θωρηκτοῦ τῆς τσέπης «Ντώϋτσλανδ». Αἱ ἀναζητήσεις πρὸς ἀνεύρεσιν τοῦ ἐχθροῦ πολεμικοῦ, καθὼς καὶ ἑνὸς ἑτέρου ἐχθρικοῦ σκάφους συνεχίζονται.

Τὸ ἐπίσημον ἀνακοινωθὲν ἔχει ὡδε ἐξῆς: «Τὸ ἐξωπλισμένον «Ρόϋαλ Πίντυ» ἀπετέλει μέρος τοῦ τμήματος τοῦ στόλου, ὅστις πεπλοῖεῖ εἰς τὴν πρὸς βορρᾶν περιοχὴν πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν μέτρων περὶ ἐλέγχου λαθρεμπορίου πολέμου. Τὸ ἔργον τοῦτο εἶνε ἰδιαίτερως τραχὺ λόγῳ τοῦ ὅτι τὰ τὰ σκάφη, τὰ ἐνεργοῦντα τὴν περιπολίαν, εἶνε ὑποχρεωμένα νὰ ταξιδεύουν τὴν νύκτα χωρὶς φῶτα καὶ νὰ ὑφίστανται τὰς συνεπείας τῆς κακοκαιρίας. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον χρησιμοποιοῦνται μεγάλα ἀτμόπλοια, ἔχοντα ἄλλας τὰς ἀπαιτουμένας ἰδιότητας, ἵνα ἀντέχουν εἰς συχνὰς τρικυμίας. Τὴν 3.30' τὸ ἀπόγευμα τῆς 23ης Νοεμβρίου τὸ «Ρόϋαλ Πίντυ», ἐτελοῦν τὴν περιπολίαν του ΝΑ. τῆς 'Ισλανδίας, ἀντικρυσθὲν ἐχθρικὸν σκάφος καὶ ὁ πλοίαρχος αὐτοῦ Κένεντυ διὰ τοῦ τηλεσκοπίου του διέκρινε τὸ ὄνομα τοῦ σκάφους «Ντώϋτσλανδ». Τὸ σκάφος ἐζήτησε τότε νὰ ἀλλάξῃ πορείαν ὅπως διαφύγῃ τὴν ἀλλὰ ἐπιδρομὴν ἐχθρικοῦ σκάφος ἐνεφανίσθη εἰς τὰ δεξιά του. Τὸ «Ντώϋτσλανδ» πλησιάσαν ἔκαμε σῆμα πρὸς τὸ «Ρόϋαλ Πίντυ» νὰ σταματήσῃ καὶ ἐπειδὴ τοῦτο ἐξηκολούθησε τὴν πορείαν του, ἔριψεν ἐναντίον του μίαν βολήν, ἡ ὁποία διῆλθε πρὸ τῆς πρῴρας τοῦ ἀγγλικοῦ. Ἐπειδὴ καὶ μετὰ τὴν προειδοποιητικὴν αὐτὴν βολὴν τὸ σκάφος δὲν ἐσταμάτησε, τὸ «Ντώϋτσλανδ» ἠνοιξε πῦρ διὰ τῶν τηλεβόλων του τῶν 11 ἰντσῶν ἐξ ἀποστάσεως 10.000 ὑαρδῶν καὶ ἀκριβῶς ὀλίγον μετὰ τὴν 3.45'.

Τὸ «Ρόϋαλ Πίντυ» ἀπήντησεν εἰς τὸ πῦρ τοῦ «Ντώϋτσλανδ» διὰ τῶν 4 πρὸς τὰ πλάγια τηλεβόλων του τῶν 6 ἰντσῶν. Τρίτη βολὴ τοῦ «Ντώϋτσλανδ» ἐπέφερε βλάβας εἰς τὸ μηχάνημα, διὰ τοῦ ὁποίου ἀνυψοῦνται τὰ πυρομαχικά. Μὲ τὴν τετάρτην βολὴν κατεστράφη καὶ ἐτινάχθη εἰς τὸν ἀέρα ὁλόκληρος ἡ γέφυρα καὶ ὁ θάλαμος τοῦ ἀσυρμάτου. Καὶ τὰ δύο γερμανικὰ σκάφη ἐπλησίασαν ἀκολούθως τὸ ἀγγλικόν. Τὸ δεύτερον ἐξ αὐτῶν ἔκαμε γύρον περὶ τὸ «Ρόϋαλ Πίντυ» βάλλον διὰ τῶν πλαγίων τηλεβόλων του. Τὸ ἀγγλικὸν ἐξωπλισμένον σκάφος ἐξηκολούθησε νὰ μάχεται μέχρις οὗ τὰ τηλεβόλα του ἐτέθησαν ἐκτὸς μάχης, ἐνῷ τοῦτο εὑρίσκετο σχεδὸν ὁλόκληρον ἐν μέσῳ τῶν φλογῶν. Ἡ ἄνισος αὐτὴ ναυμαχία διήρκεσεν ἐπὶ 30—40 λεπτὰ τῆς ὥρας, ἤτοι μέχρι τῆς 4.25' μετὰ μεσημβρίαν, ὁπότε ὁ ἐχθρὸς κατέπαυσε τὸ πῦρ».

Η ΤΥΧΗ ΤΟΥ ΠΛΗΡΩΜΑΤΟΣ

Τὸ ἀνακοινωθὲν ἀναφέρει κατόπιν ὅτι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπιβιβάσεως τοῦ πληρώματος τοῦ ἀγγλικοῦ ἀτμοπλοίου ἐπὶ τῶν λέμβων εἶχε φθάσει πλησίον τοῦ τόπου, ὅπου ἐγένετο ἡ ναυμαχία ἓν ἀγγλικὸν καταδρομικόν, ἀλλὰ τὰ δύο ἐχθρικὰ σκάφη ἐπωφεληθέντα τοῦ σκότους εἶχον ἐξαφανισθῆ. Τὸ «Ρόϋαλ Πίντυ» ἐξηκολούθησε νὰ καίεται μέχρι τῆς 9ης νυκτερινῆς ὥρας, ὁπότε πλέον ἐβυθίσθη μὲ ὅλους τοὺς ἐντὸς τοῦ σκάφους παραμείναντας ναύτας, οἱ ὁποῖοι δὲν εὗρον λέμβον νὰ ἐπιβιβασθοῦν, διότι μερικαὶ ἐξ αὐτῶν εἶχον καταστραφῆ κατὰ τὴν ὥραν τῆς ναυμαχίας. Τρεῖς λέμβοι κατεβιβάσθησαν ἐν ὅλῳ εἰς τὴν θάλασσαν. Τῆς μιᾶς ἐξ αὐτῶν ἐπέβαινον 11 ἄτομα καὶ αὐτὴ ἀντράπη. Τῶν ἑτέρων δύο ἐπέβαινον 30 ἄτομα τὰ ὁποῖα περισυνέλεξε καὶ παρέλαβεν ἓν ἐκ τῶν γερμανικῶν σκαφῶν. "Οσον ἀφορᾷ τοὺς ἐπιβάτας τῆς τρίτης λέμβου φαίνεται ὅτι τὰ γερμανικὰ σκάφη ἐπρόκειτο νὰ παραλάβουν καὶ αὐτούς, ἀλλὰ ἡ ἐμφάνισις κατὰ τὴν

(Συνέχεια εἰς τὴν 3ην σελίδα)

ΒΑΡΥΣΗΜΑΝΤΟΣ ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ κ. ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΜΠΟΡΙΚΟΝ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΝ ΚΟΣΜΟΝ

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΘΑ ΕΙΝΕ ΜΑΚΡΑΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΚΑΙ Θ' ΑΠΟΤΕΛΕΣΗ ΑΡΧΗΝ ΕΝΟΣ ΝΕΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Η ΕΛΛΑΣ ΕΦΗΡΜΟΣΕ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΝ ΤΗΣ ΑΥΤΑΡΚΕΙΑΣ ΕΞ ΑΝΑΓΚΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΠΟΥΣΑ ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Ὁ λόγος τοῦ κ. προέδρου τῆς κυβερνήσεως ὁ ἐκφωνηθεὶς εἰς τὸ γεῦμα τοῦ Ἐμπορροβιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου καὶ στενογραφηθὲς ὑπὸ τοῦ εἰδικοῦ στενογράφου τοῦ κ. προέδρου τῆς κυβερνήσεως ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Κύριε πρόεδρε, ἀξιότιμοι κύριοι, Σᾶς εὐχαριστῶ, διότι μοῦ παρέσχετε τὴν εὐκαιρίαν ἀπόψε νὰ εὑρεθῶ ἐν μέσῳ κύκλου ἀνθρώπων, τῶν ὁποίων ἡ συναναστροφὴ ὄχι μόνον μεγάλην μοῦ περιποιεῖ τιμήν, ἀλλὰ καὶ μεγάλην εὐχαρίστησιν. Σᾶς εὐχαριστῶ ἰδιαιτέρως διὰ τὴν εὐμένειαν τὴν ὁποίαν μοῦ ἐπιδεικνύετε διὰ τοῦ στόματος τοῦ κ. Μανέα, ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἔργον τὸ ὁποῖον ἐπετέλεσα εἰς τὴν Ἑλλάδα. Δὲν νομίζω ὅτι κάμνω τὸν μετριόφρονα ἂν σᾶς εἴπω ὅτι τὸ ἔργον αὐτὸ ἦτο κάτι τι καὶ νὰ σᾶς προσθέσω ὅτι τὴν ἐπιτυχίαν αὐτοῦ τὴν ὀφείλω βεβαίως εἰς τὴν πίστιν τὴν ἐσωτερικήν, τὴν ὁποίαν ἔχω ἐπὶ τῆς ἀξίας τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἀλλ' ἐπίσης ὅτι τὴν ὀφείλομεν καὶ εἰς τὴν πρόθυμον συνδρομὴν τὴν ὁποίαν ἔδωκεν ὁ ἑλληνικὸς λαός, ἄνευ διακρίσεως τάξεων, ἀπὸ τοῦ πρώτου μέχρι τοῦ τελευταίου, τὴν πρόθυμον συνδρομὴν τὴν ὁποίαν ἔδωκε πρὸς ἐπιτέλεσιν τοῦ ἔργου αὐτοῦ. Ὑμᾶς δέ, κύριοι, ἰδιαιτέρως σᾶς εὐχαριστῶ, διότι μὲ πολλοὺς ἐξ ὑμῶν συνειργάσθην ἀμέσως καὶ μὲ τοὺς ὑπολοίπους συνειργάσθην ἐμμέσως πρὸς ἐπιτέλεσιν τοῦ ἔργου αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον, εἰς δύο λέξεις, ἦτο τὸ ἔργον τῆς ἀναγεννήσεως τῆς Ἑλλάδος. Τὰ ὅσα εἶπατε, κύριε Μανέα, διὰ τὸν ρόλον τὸν ὁποῖον ἔπαιξεν ὁ ἔμπορος καὶ ὁ μετ' αὐτοῦ ἀναποσπάστως συνδεδεμένος βιομήχανος, ὁ διάδοχος τοῦ παλαιοῦ βιοτέχνου, διὰ τὸν ρόλον τὸν ὁποῖον ἔπαιξεν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς, τὰ ὅσα εἴπατε πραγματικῶς ἄξια ἐξάρσεως, καί, μολονότι τὰ γνωρίζομεν ὅλοι, τὸ νὰ τὰ ἀκούσωμεν ὅλα αὐτὰ ἐν συνόψει, ὅπως τὰ εἴπατε, μᾶς κάμνει πάντοτε τὴν μεγαλυτέραν ἐντύπωσιν. Ἀλλὰ νὰ μὴ λησμονῶμεν, κύριοι, ὅτι ὅλη αὐτὴ ἡ περίοδος, κατὰ τὴν ὁποίαν ἤκμασε τὸ ἑλληνικὸν ἐμπόριον καὶ ἡ ἑλληνικὴ βιομηχανία, ἡ ὁποία ἦτο βεβαίως γέννημα τῶν τελευταίων χρόνων, ἀλλὰ νὰ μὴ λησμονῶμεν, ἐπαναλαμβάνω, ὅτι ἡ περίοδος, κατὰ τὴν ὁποίαν ἤκμασε τὸ ἑλληνικὸν ἐμπόριον, ἦτο ἡ ἐποχὴ τοῦ ἀτομισμοῦ, κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ ἄτομον, ἀφιέμενον εἰς τὰς ἰδίας αὐτοῦ δυνάμεις καὶ παλαιὸν πρὸς τὰ ἔτερα ἄτομα, ἐδείκνυεν ὅλην αὐτοῦ τὴν ἀξίαν καί, ἐπειδὴ ὁ Ἕλλην ὡς ἄτομον εἶχε καὶ ἔχει πάντοτε μεγάλας ἀρετάς, ἐπέτυχεν εἰς τὸν συναγωνισμὸν αὐτὸν καὶ ἔδωκεν ὅλα τὰ λαμπρὰ ἀποτελέσματα, τὰ ὁποῖα γνωρίζομεν καὶ τὰ ὁποῖα ἠκούσαμεν ἀπόψε περιληπτικῶς.

ΝΕΑ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

Ἀπὸ καιροῦ ὅμως εἰσήλθομεν εἰς νέαν περίοδον· εἰσήλθομεν εἰς τὴν περίοδον τῆς ὁμαδικῆς ἐνεργείας. Καὶ ἐδῶ πλέον ἔγκειται εἰς τὸν Ἕλληνα ἔμπορον καὶ εἰς τὸν Ἕλληνα βιομήχανον, τὸν ὁποῖον ἀναφέρω πάντοτε, διότι τὸν θεωρῶ ἀναποσπάστως συνδεδεμένον μὲ τὸν Ἕλληνα ἔμπορον, ἐδῶ λοιπὸν ἔγκειται εἰς αὐτούς, πῶς, χωρὶς νὰ χάσουν τὸν ἀτομισμόν των καὶ τὴν ἀτομικήν των ἀξίαν, τῆς ἀτομικῆς των δράσεως τὴν ἀξίαν, θὰ δυνηθοῦν νὰ δράσουν ὁμαδικῶς διὰ νὰ παλαίσουν καὶ νὰ συναγωνισθοῦν πρὸς τὰ ἔμπορια τῶν ἄλλων λαῶν, τὰ ὁποῖα καὶ αὐτὰ δρῶσι σήμερον ὁμαδικῶς. Ἐπομένως, διερχόμεθα οἱ Ἕλληνες ὑπὸ τὴν ἔποψιν αὐτὴν μίαν μεταβατικὴν περίοδον, τῆς ὁποίας τὰ ἀποτελέσματα δυνάμεθα νὰ τὰ κρίνωμεν ἀπὸ τώρα ὅτι θὰ εἶνε ἐπιτυχῆ, ἡ ὁποία ὅμως μᾶς ἀφῆκε καὶ οὐκ ὀλίγας ἀνωμαλίας εἰς τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ἐμπορίου, ὅπως κάθε μεταβατικὴ περίοδος ἀπὸ μιᾶς παλαιοτέρας περιόδου εἰς μίαν νεωτέραν περίοδον. Ἰδίως, ἡ περίοδος αὐτή, ἡ μεταβατική, τὴν σήμερον, ὁπότε ἔχει ἐκραγῆ ὁ μεγάλος πόλεμος, ὁ ὁποῖος ἀγνώστον πόσον χρόνον θὰ διαρκέσῃ — καὶ προσθέτω ὅτι θὰ πρέπῃ νὰ εἶνε κανεὶς λίαν αἰσιόδοξος, πάρα πολὺ αἰσιόδοξος, ἐὰν νομίζῃ ὅτι ἡ διαρκεια αὐτοῦ θὰ εἶνε βραχεία — ἡ περίοδος λοιπὸν αὐτὴ σήμερον γεννᾶ προβλήματα διὰ τὸν Ἕλληνα ἔμπορον καὶ τὸν Ἕλληνα βιομήχανον παμμέγιστα. Καὶ εἶπα ὅτι κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἡ διάρκεια τοῦ πολέμου αὐτοῦ θὰ εἶνε μεγάλη, ὄχι διότι ἀγομαι εἰς τὴν κρίσιν μου σὺν τῇ ἀπὸ σκέψεις στρατιωτικὰς ἢ ἐν γένει ἐκτελέσεος πολεμικῶν ἔργασιῶν, ἀλλὰ διότι ὁ χαρακτὴρ τοῦ πολέμου αὐτοῦ εἶνε χαρακτὴρ πολέμου ἰδεολογικοῦ, ἄρα πολέμου θρησκευτικοῦ, καὶ γνωρίζομεν ἐκ τῆς ἱστορίας ὅτι οἱ πόλεμοι τοῦ εἴδους αὐτοῦ διαρκοῦν ἐπὶ μακρότατον χρόνον. Δὲν εἶμαι δέβαια προφήτης διὰ νὰ τὸ βεβαιώσω αὐτὸ ἀπὸ τοῦδε, οὔτε ἐπίσης εἶμαι προφήτης διὰ νὰ προσδιορίσω τὴν χρονικὴν του διάρκειαν. Ἀλλὰ πρέπει οἱ Ἕλληνες νὰ εἴμεθα προπαρασκευασμένοι ψυχικῶς διὰ μίαν μεγάλην διάρκειαν τοῦ πολεμου καὶ νὰ εἴμεθα ἐπίσης ψυχικῶς προπαρεσκευασμένοι εἰς τὸ ὅτι ὁ κόσμος, ὁ ὁποῖος θὰ ἐξέλθῃ μετὰ τὸν μεγάλον αὐτὸν πόλεμον, ἰδίως δὲ ὁ κόσμος ὑπὸ οἰκονομικὴν ἔποψιν, ἡ ὁποία ἐνδιαφέρει ὅλους ὑμᾶς ἰδιαιτέρως, θὰ εἶνε κόσμος ἐντελῶς νέος, οὐχὶ πλέον ἀντιγραφὴ τοῦ παρελθόντος ἢ ἐπάνοδος εἰς τὸ παρελθόν, ἀλλὰ θὰ εἶνε κόσμος μέλλων νὰ δημιουργηθῇ ἀπὸ τὰς περιπετείας τοῦ πολέμου καὶ τὸν ἀνταγωνισμὸν μεταξὺ τῶν λαῶν, καὶ ὁ ὁποῖος θὰ ἀποτελέσῃ ἕνα κόσμον νέου πολιτισμοῦ.

ΔΥΕΙ Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΜΑΣ

Ὁ πολιτισμός μας, ὁ μέχρι τῆς ἐποχῆς αὐτῆς, ὁ γενικῶς καλούμενος εὐρωπαϊκὸς πολιτισμός, δύει. Καὶ ἔρχεται κανεὶς νὰ ἐνδιαφέρῃ αὐτὴν τὴν στιγμὴν φιλοσόφους νεωτέρους, οἱ ὁποῖοι ὡμίλησαν περὶ τῆς δύσεως τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ. Ἀλλ' ὅτι ἐκ τούτου θὰ προκύψῃ καὶ ἕνας νέος πολιτισμός, περὶ αὐτοῦ δὲν ὑπάρχει καμμία ἀμφιβολία. Ἕνας μεγάλος ξένος φιλόσοφος, χαρακτηρίζων τὴν διαφορὰν τῆς νοοτροπίας τῶν εὐρωπαϊκῶν ἢ τῶν γενικῶς καλουμένων ἀρείων λαῶν καὶ τῶν ἀνατολικῶν λαῶν, περιγράφει αὐτὴν ὡς ἑξῆς: Λέγει ὅτι οἱ μὲν λαοὶ οἱ ἀνατολικοὶ προχωροῦν εἰς τὸν πολιτισμὸν καὶ προάγουν τοῦτον βῆμα πρὸς βῆμα. Ἐξελίσσεται ὁ πολιτισμὸς ἐκεῖ καὶ δὲν δύει ποτέ, ἀλλ' ἐξακολουθεῖ ἐξελισσόμενος καὶ λαμβάνων ἑκάστοτε νέας μορφάς· οἱ ἀνατολικοὶ δηλαδὴ λαοὶ ἐν τῇ ἐξελίξει τοῦ πολιτισμοῦ των ἔχουν παράδοσιν. Διὰ τοὺς εὐρωπαϊκοὺς λαοὺς λέγει ὅτι συμβαίνει ἐντελῶς τὸ ἀντίθετον: Καταγίνονται εἰς τὸ νὰ δημιουργήσουν ἕνα πολιτισμὸν καὶ ἀφοῦ τὸν δημιουργήσουν πλέον καὶ φθάσῃ οὗτος εἰς τὴν ἀκμήν του, καταγίνονται εἰς τὸ πῶς νὰ τὸν καταρρίψουν, πῶς νὰ τὸν ρίψουν χαμαὶ καὶ νὰ τὸν καταστήσουν ἐρείπια, ὅπως κατόπιν ἀπὸ τὰ ἐρείπια αὐτὰ καὶ μὲ νέα στοιχεῖα ἀρχίσουν ἕνα ἄλλον πολιτισμόν, τὸν ὁποῖον, ἀφοῦ τὸν φέρουν εἰς νέαν ἀκμήν, θὰ τὸν κατερειπώσουν καὶ πάλιν διὰ νὰ δημιουργήσουν νέον. "Αν κανεὶς ἐξετάσῃ τὴν ἱστορίαν τῆς Εὐρώπης ἀπὸ παλαιοτάτων χρόνων μέχρι σήμερον, θὰ ἴδῃ πραγματικῶς τὸ φαινόμενον αὐτό. Ἐπομένως, ὁ πολιτισμός, μὲ τὸν ὁποῖον ἐζήσαμεν ἕως σήμερον καὶ τὸν ὁποῖον πολλοὶ ἀπὸ ἡμᾶς θὰ τὸν ἐνθυμοῦνται πάντοτε μετὰ νοσταλγίας, δύει καὶ δημιουργεῖται ἕνας νέος πολιτισμός. Τί θὰ εἶνε ὁ ποιλιτισμὸς αὐτὸς καὶ ποῖος κόσμος θὰ προκύψῃ, κανεὶς μας δὲν τὸ γνωρίζει. Ὁ πόλεμος αὐτὸς εἶνε τὸ τέλος μιᾶς περιόδου μεγάλης ἱστορικῆς καὶ ἀρχὴ μιᾶς νέας περιόδου.

Δὲν θέλω κανεὶς ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας νὰ νομίσῃ ποτὲ ὅτι μὲ τὰ λόγια μου αὐτὰ πρέπει ἡμεῖς νὰ φοβηθῶμεν καὶ νὰ τρομάξωμεν ὅσον ἀφορᾷ τὸν ρόλον ἡμῶν τῶν Ἑλλήνων. Δὲν ὑπάρχει λαὸς προσαρμοζόμενος καλύτερον εἰς μίαν νέαν δημιουργουμένην κατάστασιν ἀπὸ τὸν ἑλληνικὸν λαόν. Καὶ ἔχω τὴν ἀκράδαντον πεποίθησιν ὅτι ὁ ἑλληνικὸς λαὸς θὰ προσαρμοσθῇ καὶ διαρκοῦντος τοῦ πολέμου εἰς τὴν νέαν αὐτὴν δημιουργουμένην κατάστασιν καὶ θὰ ἐξέλθῃ τοῦ πολέμου τελείως προσηρμοσμένος, μετὰ κόπου βέβαια, διότι κόπον προσαρμογὴ ἀπαιτεῖ κόπον, ἀλλὰ καὶ μετ' ἐπιτυχίας. Γνώ, τοὐλάχιστον, πιστεύων εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, καὶ ὅταν λέγω «πιστεύω» δὲν σημαίνει ὅτι ἔχω νὰ σᾶς δώσω καὶ ἐπιχειρήματα, διότι εἶνε μία ἐσωτερική μου διάθεσις πρὸς ἀπόλυτον πεποίθησιν ἐπὶ τῆς ἀξίας αὐτῆς τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἐγώ, λοιπόν, πιστεύων εἰς αὐτό, εἶμαι ἥσυχος, καὶ νομίζω ὅτι καὶ ὅλοι σας ἠμπορεῖτε νὰ εἶσθε ἀπολύτως ἥσυχοι. Τοῦτο ὅμως δὲν σημαίνει ὅτι πρέπει νὰ μένωμεν ἀδρανεῖς καὶ μὲ σταυρωμένα τὰ χέρια, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐργασθῶμεν. Γνωρίζετε ὅλοι ὅτι ὁ πόλεμος ἐν τῇ διεξαγωγῇ του λαμβάνει χαρακτῆρα μᾶλλον πολέμου οἰκονομικοῦ. Ὁ πόλεμος δὲ ὁ οἰκονομικὸς περιέλαβε πλέον, κατ' ἀνάγκην, καὶ τοὺς οὐδετέρους. Σήμερον ὑπάρχουν ἔθνη πολιτικῶς καὶ πολεμικῶς οὐδέτερα· ἔθνη ὅμως οἰκονομικῶς οὐδέτερα οὔτε ὑπάρχουν, οὔτε καὶ ἂν ἀκόμη ὑπῆρξαν, θὰ διατηρηθοῦν. Οἰκονομικὴ οὐδετερότης δὲν ὑπάρχει πλέον, ἴσως δὲ καὶ τὰ μέτρα τὰ οἰκονομικὰ τῶν ἐμπολέμων γίνουν ἀκόμη ἰσχυρότερα καὶ ἀκόμη πλέον δυσάρεστα. Ἑπομένως, περὶ οἰκονομικῆς οὐδετερότητος δὲν δύναται νά γίνεται πλέον λόγος. Ἐκ τούτου ἔρχεται ἀμέσως τὸ ἐρώτημα: Τί πρέπει νὰ κάμῃ ἕνας λαός — καὶ ἔρχομαι πάντοτε εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ— τί πρέπει νὰ κάμῃ ἕνας λαὸς πτωχὸς ὅπως ὁ ἑλληνικός, τοῦ ὁποίου τὸ ἔδαφος δὲν τοῦ παρέχει, τοὐλάχιστον δὲ τοῦ παρέχει ἀκόπως, τὰ μέσα ὄχι μόνον τῆς οἰκονομικῆς του ἀναπτύξεως, ἀλλ' οὔτε κὰν τῆς συντηρήσεώς του; Τί πρέπει νὰ κάμῃ ὁ λαὸς αὐτὸς διὰ νὰ διατηρήσῃ τὴν εὐημερίαν του; Ἤδη ὁ οἰκονομικὸς ἀνταγωνισμὸς καὶ πρὸ τοῦ πολέμου, προοιμιάσας τὴν εἰσαγωγὴν εἰς τὸν πόλεμον, ἦτο καὶ αὐτὸς ἕνα εἶδος πολέμου, ὁ ὁποῖος ἐξηνάγκασε πολλὰ τῶν ἐθνῶν, τὰ περισσότερα, νὰ εἰσέλθουν εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς αὐταρκείας.

Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΑΥΤΑΡΚΕΙΑΣ

Βέβαια ἡ ἔννοια τῆς αὐταρκείας ἐπιστημονικῶς ἐξεταζομένη, δὲν ἐχει ἀπολύτως κανένα νόημα, οὔτε καὶ καμμίαν ἀξίαν· ἀλλὰ τί ἠδύνατο νὰκάμῃ ἕνας λαὸς τὴν στιγμήν, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ διάφοροι λαοί, καὶ οἱ πέριξ αὐτοῦ καὶ μεγαλύτεροι εἰσήγον τὴν ἀρχὴν αὐτὴν εἰς τὴν οἰκονομικὴν των ζωήν; Καὶ ἕνας μόνον λαός, ἐὰν εἰσήγε τὴν ἀρχὴν τῆς αὐταρκείας, θὰ θήσουν ὅλοι οἱ λαοί, ὁ ἕνας μετὰ τὸν ἄλλον. Οὕτως εὑρέθημεν καὶ ἡμεῖς — μολονότι δι' ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας ἡ ἀρχὴ τῆς αὐταρκείας μᾶς ἦτο ἀπολύτως ἀσύμφορος — εὑρέθημεν καὶ ἡμεῖς ἠναγκασμένοι νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὸν κύκλον αὐτὸν διστακτικῶς μέν, ἀλλὰ καὶ μὲ ἐλπίδας ὅτι μίαν ἡμέραν θὰ ἐξηρχόμεθα ἀπὸ αὐτὴν τὴν κατάστασιν, ἡ ὁποία ὅμως κατάστασις ἐπετείνετο διαρκῶς ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν, τὴν στιγμὴν δὲ αὐτὴν δὲν δύναται πλέον νὰ γίνῃ ἐπεισοδίου, εἰσαγωγῶν καὶ ἐξαγωγῶν. Καὶ ἡμεῖς ἐρχόμεθα μοιραίως εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς αὐταρκείας, εἴτε θέλοντες εἴτε μὴ θέλοντες. Ἐγὼ προέβλεπα τὴν κατάστασιν αὐτὴν καὶ ὑποθέτω ὅτι αἱ προβλέψεις μου δὲν μὲ ἠπάτησαν οὔτε αὐτὴν τὴν φορά: Καὶ ἐζήτησα ἀπὸ τὸν ἑλληνικὸν λαόν, ὅπως ἐνθυμεῖσθε ὅλοι σας, εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ φθινοπώρου νὰ ἐπιδοθῇ εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς μετ' ἐξαιρετικῆς ἐντάσεως καὶ ὅλαι αἱ πληροφορίαι τὰς ὁποίας ἔχομεν μέχρι τῆς στιγμῆς αὐτῆς, πείθουν ὅτι πραγματικὸς ἡ καλλιέργεια τῆς γῆς ἐφέτος γίνεται μετὰ τοιαύτης ἐντάσεως, ὥστε ἀσφαλῶς θὰ ἔχωμεν μίαν παραγωγὴν ἀνωτέραν παντὸς ἄλλου ἔτους: Δεδομένου δὲ ὄντος ὅτι ἔχομεν προπαρασκευάσει τὴν ἐντατικὴν αὐτὴν καλλιέργειαν ὅτι μεγάλων γεωργικῶν ἔργων, τὰ ὁποῖα ἦσαν συνέχεια τῶν παραγωγικῶν ἔργων τῶν ἐκτελεσθέντων ἐν Μακεδονίᾳ, παραδείγματος χάριν συμπλήρωσις τῶν ἐν Μακεδονίᾳ ἔργων, ἐκτέλεσις τῶν παραγωγικῶν ἔργων τῆς Θεσσαλίας, τῶν παραγωγικῶν ἔργων τῆς Ἠπείρου, τῶν παραγωγικῶν ἔργων μικρᾶς ἐκτάσεως τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος, τῆς Πελοποννήσου καὶ τῆς Κρήτης, ἐλπίζομεν, καὶ ἐὰν ἀκόμη αἱ καιρικαὶ μεταβολαὶ δὲν εἶνε ἀπολύτως εὐνοϊκαί, ἐλπίζομεν ὅτι ἡ ἀπόδοσις τῆς καλλιεργείας μας ἐφέτος θὰ εἶνε πολὺ μεγαλυτέρα, παρὰ εἰς τὸ παρελθόν.

ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ

Δὲν ἐνομίσαμεν δὲ ὅτι ἔπρεπε νὰ σταματήσωμεν ἕως ἐκεῖ. Τοὐναντίον μάλιστα ἐνόμισα ὅτι ἔπρεπε νὰ τὸν μεγάλον κλάδον τῆς παραγωγῆς μας τὴν κτηνοτροφίαν, νὰ τὴν ὠθήσωμεν. Μαλονότι δὲ ἡ κτηνοτροφία κατὰ τὰ ἔτη ἀπὸ τοῦ 1923 μέχρι τοῦ 1936 ἠκολούθει πραγματικὰς ἀνιούσαν γραμμὴν ποσοτικῶς, δὲν δυναμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι καὶ ποιοτικῶς ἠκολούθει ἀνιούσαν γραμμήν. Καὶ εὑρίσκομεθα σήμερον εἰς μίαν περίοδον, κατὰ τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἐργασθῶμεν ἐντατικῶς ὅπως καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ποιοτικῆς συμπληρώσωμεν αὐτὸ. Τὴν σημασίαν τῆς κτηνοτροφίας διὰ τοὺς διομηχάνους τὴν γνωρίζετε καὶ τὴν ἐννοεῖτε ὅλοι. Ἐγώ, ἀρκεῖ νὰ σᾶς ὑπομνήσω πόση θὰ ἦτο ἡ εὐκολία τῆς ἐργασίας πολλῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεών μας, ἐὰν κατωρθώναμεν νὰ ἔχωμεν τὸ μαλλὶ εἰς τὸν τόπον μας. Ἄλλως τε, τὸ εἴδατε τοῦτο εἰς τὸν βάμβακα. Καὶ ἠρχίσαμεν ἤδη νὰ ἐργαζώμεθα πρὸς τοιαύτην ἐξέλιξιν. Βεβαίως θὰ μοῦ εἴπητε ὅτι αὐτὸ θὰ ἀπαιτήσῃ χρόνια· ἀλλὰ μήπως ἐγὼ ὡμίλω αὐτὴν τὴν στιγμὴν περὶ περιόδου συντόμου, ἡ ὁποία πρόκειται νὰ διαρκέσῃ ὀλίγα ἔτη; Σᾶς εἰσάγω μὲ τὴν ὡμιλίαν μου αὐτὴν εἰς μίαν περίοδον μακράν, μακροτάτην. Ἑπομένως ἐργαζ

Θεάματα

Αττικόν (Σταδίου 44 - Τηλ. 21-308). Ο Φίλος Μεταλλάς εν τοις μεταξύ μας. Η Η. Ρεν, ο Ο. Μπουλ και ο Ρ. Μπρεμ.

Αττικόν (Σταδίου 44 - Τηλ. 21-308). Η Μ

5η ΠΡΩΙΝΗ

ΘΑ ΒΡΑΔΥΝΗ ΕΠΙ ΗΜΕΡΑΣ ΤΙΝΑΣ ΑΚΟΜΗ Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΣΥΜΜΑΧΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΔΙΑ ΤΑΣ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑΣ ΕΞΑΓΩΓΑΣ

ΕΝΤΟΝΟΣ ΙΑΠΩΝΙΚΗ ΔΙΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 27. ('Αθην. Πρακτ.).— Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος ὁ ΣΤ΄ ὑπέγραψε κατὰ τὴν σημερινὴν σύσκεψιν τοῦ ἰδιαιτέρου συμβουλίου τοῦ Στέμματος τὴν διαταγήν, διὰ τῆς ὁποίας τίθεται εἰς ἐφαρμογὴν ἡ ἀπόφασις τῆς κυβερνήσεως περὶ κατασχέσεως τῶν 'γερμανικῶν ἐξαγωγῶν ὑπὸ τύπον ἀντιποίνων κατὰ τοῦ διὰ ναρκῶν πολέμου, τὸν ὁποῖον ἔχει ἀναλάβει ἡ Γερμανία. Ἡ ὑπογραφεῖσα διαταγὴ θὰ δημοσιευθῇ ἐπισήμως αὔριον. Ἀντίγραφον αὐτῆς, καθὼς καὶ ἐπεξηγηματικὴ διακοίνωσις θὰ ἀποσταλοῦν εἰς τὰς πρεσβείας τῶν οὐδετέρων χωρῶν ὁμοῦ μὲ τὰς ἀπαντήσεις, τὰς ὁποίας θὰ διαβιβάσῃ ἡ ἀγγλικὴ κυβέρνησις εἰς τὰς διακοινώσεις, τὰς ἐπιδοθείσας ὑπὸ τῶν κυβερνήσεων Βελγίου, Ὀλλανδίας, Δανίας καὶ Ἰαπωνίας. Τὸ Ρώϋτερ πληροφορεῖται ὅτι ἡ διαταγὴ ἀκολουθεῖ τὰς γραμμὰς τῆς ἀναλόγου τοιαύτης, ἡ ὁποία ἐφηρμόσθη κατὰ τὸν Μέγαν πόλεμον. Προβλέπεται, λέγει τὸ Ρώϋτερ, ὅτι ἡ κατάσχεσις τῶν ἐξαγομένων γερμανικῶν ἐμπορευμάτων θὰ ἔχῃ ἀποτελέσματα ταχύτερα παρὰ κατὰ τὸν Μέγαν πόλεμον, δεδομένου ὅτι ἡ Γερμανία εἶνε ὑποχρεωμένη νὰ προμηθεύεται ἐμπορεύματα τοῖς μετρητοῖς, ἐφ' ὅσον ἔχει ὀλίγας πιστώσεις εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Παρατηρεῖται ἐν τέλει ὅτι ἡ Γερμανία δὲν ἔχει μετρητὰ διὰ τὴν πληρωμὴν παραγγελιῶν καὶ ἐπομένως τὸ ὑπὸ τῶν συμμάχων λαμβανόμενον μέτρον θὰ φέρῃ αὐτὴν εἰς δυσχερῆ θέσιν.

Αἱ ἐφημερίδες πληροφοροῦνται ἐξ Ἄμστερνταμ ὅτι ἡ Γερμανία διὰ νὰ φέρῃ τὴν Ἀγγλίαν εἰς δύσκολον θέσιν μὲ τὸν ἀπεριόριστον πόλεμον κατὰ τῶν ἀγγλικῶν καὶ οὐδετέρων σκαφῶν, εἰδοποίησε τὰς οὐδετέρας χώρας ὅτι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ θεωρῆται ὑπεύθυνος διὰ τὰς ἀπωλείας των ἂν αὗται ἐπιμείνουν νὰ συναλλάσσωνται μὲ τὴν Ἀγγλίαν. Κατὰ τὸν «Ἡμερήσιον Τηλέγραφον», ἡ Γερμανία ὑποδεικνύει εἰς τοὺς οὐδετέρους νὰ ἀκολουθήσουν τὸ παράδειγμα τῶν Ἡν. Πολιτειῶν, ἀπαγορεύοντες εἰς τὰ πλοῖα των νὰ εἰσέρχωνται εἰς τὰ ἀγγλικὰ καὶ γαλλικὰ ὕδατα.

ΙΑΠΩΝΙΚΗ ΔΙΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 27. ('Ιδιαιτέρα ὑπηρεσία). — Ἐγνώσθη ἀπόψε ὅτι ὁ ἐνταῦθα πρεσβευτὴς τῆς Ἰαπωνίας κ. Σιγκεμίτσου, ἐπισκεφθεὶς τὸν Λόρδον Χάλιφαξ, ἐπέδωσε νέαν ἔντονον διακοίνωσιν τῆς κυβερνήσεώς του κατὰ τῆς ἀποφάσεως περὶ κατασχέσεως τῶν γερμανικῶν ἐξαγωγῶν, διὰ τῆς ὁποίας ἀπειλεῖται ἡ λῆψις ἰαπωνικῶν ἀντιποίνων, ἐὰν κατασχεθοῦν αἱ γερμανικαὶ ἐξαγωγαὶ εἰς τὴν Ἰαπωνίαν. Ἡ στάσις αὕτη τῆς Ἰαπωνίας ὀφείλεται εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι ἐπίκειται παράδοσις πρὸς αὐτὴν γερμανικῶν μηχανῶν διὰ πολεμικὰ ἐργοστάσια, αἱ ὁποῖαι δὲν εἶνε δυναταὶ νὰ μεταφερθοῦν διὰ Ρωσίας. Πιστεύεται ὅτι ἀπὸ τὴν ἀγγλικὴν διαταγὴν θὰ ἐξαιρεθοῦν τὰ γερμανικὰ ἐμπορεύματα, τὰ ὁποῖα ὄχι μόνον παρηγγέλθησαν, ἀλλὰ καὶ ἐπληρώθησαν ὑπὸ οὐδετέρων, εἰς τρόπον ὥστε νὰ διευκολυνθῇ ἡ Ἰαπωνία.

Ὁ διπλωματικὸς συνεργάτης τῶν «Τάϊμς» γράφει ὅτι μεταξὺ τῶν διαμαρτυρηθεισῶν οὐδετέρων χωρῶν μία προέβαλεν ὡς λόγους τὰς μεγάλας ζημίας, τὰς ὁποίας ὑφίστανται οἱ ἐφοπλισταί της καὶ προσθέτει ὅτι ὅλαι αἱ ἀντιρρήσεις θὰ ἐξετασθοῦν προσεκτικῶς. Πάντως, λέγει, αἱ συνέπειαι, τὰς ὁποίας θὰ ὑποστοῦν οἱ οὐδέτεροι ἀπὸ τὰ ἀγγλικὰ μέτρα, θὰ εἶνε μικρότεραι ἐν σχέσει πρὸς τὰς ἀπωλείας των ἐκ τῶν γερμανικῶν ναρκῶν. Ὁ διπλωματικὸς συνεργάτης τῶν «Νέων Χρονικῶν» διευκρινίζει ὅτι ἡ διαταγὴ θὰ ἀφορᾷ πάντα τὰ βιομηχανικὰ προϊόντα τοῦ Ράϊχ, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν προϊόντων, τῶν ὁποίων ἔχει γίνει ἐπεξεργασία εἰς Γερμανίαν ἐν ἀναλογίᾳ τοὐλάχιστον 25 %. Γερμανικῆς προελεύσεως θὰ θεωροῦνται καὶ τὰ προϊόντα τὰ κατασκευαζόμενα εἰς τὰ ἤδη ὑπὸ τῆς Γερμανίας κατεχόμενα ἐδάφη. Ἡ ἐφαρμογὴ τῆς διαταγῆς, ἡ ὁποία ὑπεγράφη σήμερον, θὰ βραδύνῃ μόνον δι' ὀλίγας ἡμέρας.

ΤΟ ΓΑΛΛΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ

ΠΑΡΙΣΙΟΙ 27. ('Ιδιαιτέρα ὑπηρεσία).— Τὸ γαλλικὸν διάταγμα περὶ ἐπιβολῆς ἀντιποίνων εἰς τὴν Γερμανίαν διὰ τὰς κατασχέσεις τῶν ἐξαγωγῶν της θὰ δημοσιευθῇ αὔριον (σήμερον) καὶ θὰ κοινοποιηθῇ εἰς τοὺς οὐδετέρους μὲ τὴν σημείωσιν ὅτι ἡ ἐφαρμογή του θὰ ἀρχίσῃ μετ' ὀλίγας ἡμέρας, ἵνα δοθῇ εἰς αὐτοὺς ὁ ἀναγκαῖος χρόνος νὰ λάβουν τὰ μέτρα των. Εἰς τὴν ὑπάρχουσαν ἤδη Ἐπιτροπὴν Ἐλέγχου Λαθρεμπορίου θὰ ἀνατεθῇ καὶ ὁ ἔλεγχος τῶν γερμανικῶν ἐξαγωγῶν. Πιστοποιητικὰ προελεύσεως παρεχόμενα ὑπὸ τῶν διπλωματικῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Γαλλίας θὰ συντελοῦν, ὥστε οἱ οὐδέτεροι ν' ἀποφεύγουν καθυστερήσεις.. Ὅλα τὰ ἐκ Γερμανίας ἐμπορεύματα ἢ τὰ ἀνήκοντα εἰς τὴν Γερμανίαν θὰ θεωροῦνται ὡς γερμανικὴ ἐξαγωγή. Ὁ κ. Περνώ, ὑπουργὸς τοῦ Οἰκονομικοῦ Πολέμου, ἐξήγησεν ἀπόψε πρὸς τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ τύπου τοὺς λόγους — γνωστοὺς ἤδη — οἵτινες ἐπέβαλον τὴν λῆψιν τοῦ μέτρου, προσθέσας ὅτι αἱ συμμαχικαὶ κυβερνήσεις ἐπιθυμοῦν νὰ διαφυλάξουν τὰ συμφέροντα τῶν οὐδετέρων. Μεγίστη προσοχὴ θὰ δοθῇ εἰς τὰ νόμιμα συμφέροντά των, θὰ δύνανται δὲ νὰ καταφεύγουν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐλέγχου Λαθρεμπορίου.ὁργανισμὸν ἀνεξάρτητον καὶ εἰς τὸ Δικαστήριον Λείας, τοῦ ὁποίου τὸ κῦρος εἶνε μέγα. Πλήρης ἐλευθερία κυκλοφορίας θὰ δοθῇ εἰς τὰ ἀληθῶς οὐδέτερα ἐμπορεύματα. Ἀφ' ἑτέρου, αἱ κατακτώμεναι διὰ ἀταμπίγκ ἀγοραὶ ὑπὸ τῆς Γερμανίας θὰ ἀνοιχθοῦν ἤδη εἰς τοὺς οὐδετέρους καὶ εἰς τοὺς συμμάχους. Τοῦτο ἔχει ἰδιαιτέραν ἀξίαν διὰ τοὺς οὐδετέρους, οἵτινες δύνανται ν' ἀναπτύσσουν τὴν διομηχανίαν των ὅπως θέλουν, ἐνῷ οἱ σύμμαχοι εἶνε ὑποχρεωμένοι νὰ ἀπασχολοῦν τὴν ἰδικήν των κατὰ μέγα μέρος διὰ τὸν πόλεμον. Τέλος ὁ κ. Περνὼ ἐδήλωσεν ὅτι ἡ ἀγγλογαλλικὴ ἀπόφασις εἶνε ὁμοία μὲ τὴν ληφθεῖσαν ὑπὸ τῶν συμμάχων τὸ 1915—17.

Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 27. ('Αθ. Πρ.).— Τὸ πρακτορεῖον Ρώϋτερ μεταδίδει, ὅτι, καθ' ἃ ἐπισήμως ἀνεκοινώθη, οἱ πρωθυπουργοὶ τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Γαλλίας διώρισαν ἀπὸ κοινοῦ τὸν κ. Ζὰν Μονναὶ πρόεδρον τῆς ἀγγλογαλλικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ οἰκονομικοῦ πολέμου. Ὁ κ. Ζὰν Μονναὶ εἶχε διεξαγάγει τὰς διαπραγματεύσεις, αἵτινες κατέληξαν εἰς τὴν σύναψιν τῆς ἀγγλογαλλικῆς συμφωνίας διὰ τὸν οἰκονομικὸν πόλεμον. Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀποφάσεων, αἵτινες θὰ λαμβάνωνται ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω ἐπιτροπῆς, ἕκαστον γαλλικὸν ὑπουργεῖον θὰ προτείνῃ εἰς τὸ ἀντίστοιχον ἀγγλικὸν ὑπουργεῖον συντονισμὸν προγράμματος. Τὸ αὐτὸ θὰ δύνανται νὰ πράξουν τὰ ἀγγλικὰ ὑπουργεῖα ὅσον ἀφορᾷ τὴν Γαλλίαν. Ἡ μόνιμος ἀγγλογαλλικὴ ἐπιτροπὴ συντονισμοῦ θὰ ἑδρεύῃ ἐν Λονδίνῳ. Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη θὰ δίδῃ ὁδηγίας εἰς τοὺς διαφόρους ἐν τῷ ἐξωτερικῷ οἴκους προμηθειῶν, τῶν ὁποίων οἱ κυριώτεροι θὰ ἐυρίσκωνται εἰς τὸν Καναδᾶν καὶ εἰς τὰς Ἡν. Πολιτείας. Ἡ ὀργάνωσις, ἡ ὁποία συνέστη εἰς τὸν Καναδᾶν ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ πολέμου διὰ ζητήματα ἀγγλικῶν προμηθειῶν, ἐτέθη ἐπίσης εἰς τὴν διάθεσιν τῆς γαλλικῆς κυβερνήσεως. Εἰς τὰς Ἡν. Πολιτείας ἀγγλογαλλικὴ ἐπιτροπὴ θὰ συντονίζῃ τὰς προμηθευτικὰς ἐνεργείας τῶν δύο συμμάχων.

ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΝ ΖΩΝΗΝ ΤΗΣ ΣΛΟΒΑΚΙΑΣ

ΠΑΡΙΣΙΟΙ, 27. ('Αθην. Πρακτ.). — Τὸ πρακτορεῖον Χαβᾶς πληροφορεῖται ἐκ Λονδίνου ὅτι οἱ «Ταϊμς» ἔχουν ἐκ Μπρατισλάβας τὴν πληροφορίαν ὅτι γερμανικὰ στρατεύματα ἐθεάθησαν εἰς τὴν ἀνατολικὴν στρατιωτικὴν ζώνην τῆς Σλοβακίας, εἰς ἀριθμὸν μεγαλύτερον ἐκείνου, ὁ ὁποῖος ἐσημειώθη ἀπὸ τοῦ τέρματος τῶν ἐν Πολωνίᾳ ἐχθροπραξιῶν. Τὰ ἐν λόγῳ στρατεύματα ἐξακολουθοῦν νὰ καταφθάνουν εἰς τὴν περιφέρειαν αὐτὴν διὰ μικρῶν ἀποσπασμάτων. Τὰ πλεῖστα ἐξ αὐτῶν ἔχουν συγκεντρωθῇ κατὰ μῆκος τῶν ἀνατολικῶν συνόρων παρὰ τὴν 'Υποκαρπαθινὴν Οὐκρανίαν. Οὐδεμία ἐπίσημος ἀνακοίνωσις περὶ τῆς παρουσίας αὐτῶν ἐγένετο εἴτε ὑπὸ τῆς γερμανικῆς εἴτε ὑπὸ τῆς σλοβακικῆς κυβερνήσεως.

ΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΝΥΚΤΟΣ

ΕΔΑΠΑΝΗΣΑΜΕΝ ΑΝΩ ΤΩΝ 10 ΔΙΣΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΩΝ ΔΙΑ ΝΑ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΩΜΕΝ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗΝ ΜΑΣ ΑΜΥΝΑΝ

Ο ΒΑΡΥΣΗΜΑΝΤΟΣ ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ κ. ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 1ης σελίδος)

νουν πρὸς χρησιμοποίησιν τῶν πτώσεων τοῦ Βοραϊκοῦ καὶ τοῦ Σεληνοῦντος, τὰ ὁποῖα ἔχουν ἀποφασισθῇ, ἀλλὰ τὰ ὁποῖα θὰ ἐξυπηρετήσουν τὸ βόρειον μέρος τῆς Πελοποννήσου καὶ ἕνα μέρος τῆς Ἀττικῆς, ἐνῷ τοῦ Ἀχελώου αἱ πτώσεις εἶνε παμμεγίστης σημασίας. Καὶ ἄλλα ἐκτὸς αὐτῶν, τὰ ὁποῖα σᾶς ἐξέθεσα, ἐνεργοῦνται, ἀλλὰ τὰ ἄλλα αὐτὰ εἶνε ἀκόμη ἐν σχεδίῳ καὶ ἔχω πάντοτε τὴν μανίαν νὰ μὴ λέγω ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα σχεδιάζομεν, ἀλλ' ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἐκτελοῦμεν.

ΑΝΑΓΚΗ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ

Πάντοτε λοιπὸν μὲ ἐπηρέασεν αὐτὴ ἡ ἰδέα ὅτι θὰ πρέπῃ νὰ ἐπαρκέσωμεν διὰ τῶν ἰδίων ἡμῶν δυνάμεων, διὰ τῶν ἰδίων ἡμῶν πόρων. Διότι βεβαίως ὅταν, εἴτε ἕνεκα συναλλαγματικῶν λόγων δὲν δυνάμεθα νὰ εἰσάγωμεν, εἴτε δὲν μᾶς ἐπιτρέπεται νὰ εἰσάγωμεν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, ὅταν ἐπίσης καὶ ἐκ πολεμικῶν λόγων δὲν δυνάμεθα νὰ ἐξάγωμεν, παρὰ ὡρισμένα τινὰ προϊόντα, δὲν μᾶς μένει ἄλλο τίποτε νὰ κάμωμεν, παρὰ νὰ ζητήσωμεν νὰ τὰ εὕρωμεν αὐτὰ εἰς τὸ ἐσωτερικόν. Βεβαίως αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ τὸ θεωρήσῃ κανεὶς ἀπόλυτον: Μιὰ κάποια εἰσαγωγὴ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ θὰ γίνεται, ὅπως καὶ μιὰ κάποια ἐξαγωγή, ἴσως καὶ ἀρκετῆς καὶ ἱκανοποιητικῆς ἐκτάσεως, ἀλλ' ἐπαναλαμβάνω: λαμβάνει ὁ πόλεμος τοιοῦτον χαρακτῆρα καὶ ἴσως θὰ πάρῃ χαρακτῆρα ἀκόμη ἀγριώτερον ἀπὸ ἀπόψεως οἰκονομικῆς, ὥστε ἐπὶ τῶν τοιούτων εἰσαγωγῶν καὶ ἐξαγωγῶν νὰ μὴ δυνάμεθα πλέον νὰ στηριζώμεθα ἀπολύτως, καὶ νὰ μὴ δυνάμεθα ἐπ' αὐτῶν καὶ μόνον νὰ βασίσωμεν τὴν οἰκονομίαν τῆς χώρας μας. Εἶνε βέβαια δυστύχημα ὅτι ἡ ἀνθρωπότης εἰσῆλθεν εἰς μίαν τοιαύτην ὁδόν· ἡμεῖς δὲν ἔχομεν νὰ κρίνωμεν οὔτε τὰ αἴτια, οὔτε νὰ προβλέψωμεν ἀποτελέσματα. Ἡμεῖς δεχόμεθα τὸ γεγονὸς αὐτὸ διότι εἶνε γεγονὸς καὶ διότι οὐκ ἔστιν ἄλλως γενέσθαι. Τὸ μόνον, τὸ ὁποῖον ζητοῦμεν, εἶνε πῶς νὰ προσαρμοσθῶμεν πρὸς αὐτὸ κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ διατηρήσωμεν τὴν εὐημερίαν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, εὐημερίαν διὰ τὴν ὁποιαν ὅλοι ὑμεῖς, κύριοι, ἐργάζεσθε. Διότι γνωρίζω πολὺ καλὰ ὅτι δὲν ἐργάζεσθε διὰ τὸν ἑαυτόν σας, δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἐργάζεσθε διὰ τὸν ἑαυτόν σας, ἀλλὰ διὰ τὴν εὐημερίαν τοῦ συνόλου, μέσα εἰς τὴν ὁποίαν θὰ εὕρετε καὶ τὴν ἰδικήν σας εὐημερίαν. Ἑπομένως, νομίζω ὅτι ὁ ἐμπορικὸς καὶ ὁ βιομηχανικὸς κόσμος τῆς Ἑλλάδος πρέπει νὰ ἀρχίσῃ νὰ συνηθίζῃ καὶ νὰ προσαρμόζεται μὲ τὰς ἰδέας αὐτάς. Εἶμαι δὲ βέβαιος ὅτι μὲ τὴν ὁλοκληρωτικὴν βοήθειαν τοῦ κράτους καὶ οἱ ἔμποροι καὶ οἱ βιομήχανοι θὰ πρέπῃ νὰ εἰσέλθετε εἰς τὴν ἐξέλιξιν αὐτὴν καὶ νὰ συνηθίσετε ἀπὸ τοῦδε καὶ νὰ προσαρμοσθῆτε μὲ τὰς ἰδέας αὐτὰς ἀπὸ τοῦδε, βέβαιοι ὄντες περὶ τῆς ἀμέσου καὶ τῆς προθύμου ὑποστηρίξεως ἐκ μέρους τοῦ κράτους.

ΤΟ ΑΙΣΘΗΜΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Βέβαια, διὰ νὰ δυνηθῆτε νὰ ἐργασθῆτε κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, διὰ νὰ δυνηθῆτε νὰ ἐργασθῆτε μετ' ἐπιτυχίας, ἔχετε ἀπόλυτον ἀνάγκην τῆς ἀσφαλείας, ἄνευ τῆς ὁποίας δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἐργασθῆτε. Ἕνας λόγος, διὰ τὸν ὁποῖον ἕτερα κράτη σήμερον εἰς τὴν Εὐρώπην, οὐδέτερα κράτη, δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ προοδεύσουν, ὄχι μόνον δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ προοδεύσουν, ἀλλ' εὑρίσκονται καὶ ἐν κινδύνῳ διὰ τὴν οἰκονομίαν των, εἶνε διότι αἱ περιστάσεις δὲν ἐπέτρεψαν εἰς αὐτὰ νὰ ἔχουν τὸ αἴσθημα αὐτὸ τῆς ἀσφαλείας. Ὁ κ. Μανέας ἔθιξε τὸ ζήτημα τοῦτο καὶ τὸν εὐχαριστῶν πολὺ διὰ τὴν σύμνευαν, μὲ τὴν ὁποίαν ἔκριναν ἐκ μέρους ὅλων σας τὸ ἔργον τῆς κυβερνήσεως. Βεβαιότατα εἰργάσθημεν εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο τὴς ἐξασφαλίσεως τῆς χώρας ἀπὸ ἐξωτερικοῦ κινδύνου μετὰ κόπου μεγάλου καὶ μετὰ ἐντάσεως μεγάλης. Καὶ ὀφείλω ἀπὸ τῆς θέσεως αὐτῆς νὰ εὐχαριστήσω ὅλους ὅσοι μὲ ἐδοήθησαν, εἴτε εἶνε ἐδῶ παρόντες εἴτε μή, εἰς τὸ ἔργον αὐτὸ τὸ πελώριον τῆς ἐξασφαλίσεως τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ ἐξωτερικοῦ κινδύνου. Ἦτο δὲ διπλῆ ἡ ἐργασία αὕτη: ἀφ' ἑνὸς μὲν προετοιμασία τῆς πολεμικῆς ἡμῶν ἀμυντικῆς δυνάμεως, ἡ ὁποία ἐγένετο μετὰ μεγίστων θυσιῶν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ἂν σᾶς εἴπω ὅτι μέχρις αὐτῆς τῆς στιγμῆς δι' ἑκατάκτους δαπάνας τῶν τριῶν πολεμικῶν ὑπουργείων ἐδαπανήθησαν ποσὰ ὑπερβαίνοντα τὰ 10.000.000.000, δὲν σᾶς λέγω τίποτε τὸ ὑπερβάλλον. Καὶ ὁμιλῶ περὶ ἑκτάκτων δαπανῶν, δηλαδὴ δὲν συμπεριλαμβάνω εἰς αὐτὸ τὸ ποσὸν τὰς τακτικὰς δαπάνας τῶν τριῶν πολεμικῶν ὑπουργείων, μολονότι καὶ αἱ τακτικαὶ δαπάναι τῶν τριῶν πολεμικῶν ὑπουργείων δὲν εἶνε ὅμοιαι μὲ τὰς τακτικὰς δαπάνας τῶν τριῶν πολεμικῶν ὑπουργείων πρὸ τοῦ 1936, ἀλλὰ πολὺ μεγαλύτεραι. Εἶνε δὲ πολὺ μεγαλύτεραι αἱ τακτικαὶ δαπάναι τῶν τριῶν πολεμικῶν ὑπουργείων τῶν πρὸ τοῦ 1936, διότι ἀνύψωσις τῆς καταστάσεως τοῦ στρατεύματος σημαίνει δημιουργίαν καὶ νέων τακτικῶν δαπανῶν, σημαίνει δημιουργίαν νέων μονάδων, αἱ ὁποῖαι ἀνήκουν πλέον εἰς τὰς τακτικὰς δαπάνας σημαίνει δημιουργίαν ὑπηρεσιῶν ἐκπαιδεύσεως ἐντατικῆς κλπ., τῶν ὁποίων τὰ ἔξοδα ἀνήκουν εἰς τὰς τακτικὰς δαπάνας πλέον τῶν τριῶν πολεμικῶν ὑπουργείων. Ἔτσι ὑπερβαίνομεν τὰ 10.000.000.000, εἰς τὰ ὁποῖα βεβαίως περιλαμβάνονται καὶ ὁδοὶ στρατιωτικαὶ καὶ τμήματα σιδηροδρομικῶν γραμμῶν καθαρῶς στρατιωτικῶν, τὰ ὁποῖα ἐγένοντο ἰδίως εἰς τὰς βορείους ἐπαρχίας μας. Ἀπὸ αὐτὰ δύνασθε νὰ ἐννοήσητε τὴν κολοσσιαίαν θυσίαν, τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ὁ ἑλληνικὸς λαὸς μὲ τοὺς ἰδίους του πόρους χωρὶς νὰ βοηθηθῇ ἀπὸ κανένα.

ΠΟΙΑΝ ΜΟΡΦΗΝ ΘΑ ΕΧΗ Η ΕΥΡΩΠΗ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟΝ

Γνωρίζω καὶ γνωρίζετε ὅτι ὅταν ἤρχισε τὸ ἔργον αὐτὸ εἰς τὰ 1936 ὑπῆρξαν διάφοροι ἀντιρρήσεις· καὶ πολλοὶ οἱ ὁποῖοι βέβαια δὲν ἦσαν φίλοι μου καὶ οἱ ὁποῖοι δὲν ἔβλεπον μετ' εὐμενείας εἰς τὸ καθεστὼς, τὸ ὁποῖον ἐδημιουργεῖτο, πολλοί μοῦ παρέστησαν ὅτι δὲν ὑπῆρχε καμμία ἀνάγκη νὰ συντριβῇ ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ὑπὸ τὸ βάρος τοιούτων δαπανῶν. Διότι θὰ ἠδύνατο τὴν στιγμήν, κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ ἔβλεπε τὰ νέφη εἰς τὸν ὁρίζοντα πυκνούμενα νὰ ἀρχίσῃ παρασκευαζόμενος. Τότε ἀκόμη δὲν εἶχαν παρουσιασθῇ εἰς τὸν ὁρίζοντα νέφη πυκνούμενα. Ἀλλὰ ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ μοῦ εἴπῃ, πότε ἦτο ἡ πύκνωσις τῶν νεφῶν τοιαύτη ὥστε νὰ ἀρχίσωμεν τότε τὴν προσπάθειάν μας ; Κανεὶς δὲν ἠμπορεῖ νὰ μᾶς τὸ εἴπῃ αὐτὸ καὶ καλὰ ἐκάμαμεν καὶ ἠρχίσαμεν ἀπὸ τότε τὴν παρασκευήν μας. Ἀλλὰ προσέθεταν καὶ τὸ ἄλλο τότε: "Ὅτι δηλαδὴ αἱ τοιαῦται κολοσσιαῖαι δαπάναι καὶ διὰ τὰς ἑκτάκτους δαπάνας πολεμικῆς παρασκευῆς καὶ διὰ τὴν αὔξησιν τῶν τακτικῶν δαπανῶν, θὰ ἦτο ἕνα βάρος δυσβάστακτον, τὸ ὁποῖον θὰ συνέτριβε τὴν οἰκονομίαν τῆς χώρας. Δὲν συνέβη αὐτὸ τὸ πρᾶγμα· καὶ μάλιστα συνέβη τὸ ἐναντίον· δηλαδὴ ἡ ἐξασφάλισις, ἡ ὁποία ἐγένετο εἰς τὰς βορείους ἐπαρχίας μας ὑπῆρξε τοιαύτη, ὥστε ὁ λαὸς τῶν ἐπαρχιῶν αὐτῶν ἐρρίφθη πλήρης ἀσφαλείας εἰς τὰ ἔργα του τὰ παραγωγικά, εἴτε τῆς καλλιεργείας τῆς γῆς εἴτε τῶν βιομηχανικῶν ἐργασιῶν, εἴτε παντὸς ἄλλου εἴδους ἐργασιῶν, ὥστε ηὔξησε τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα καὶ ηὔξησε καὶ τοὺς πόρους τοῦ κράτους καὶ ἐπὶ πλέον ηὔξησε τὴν ἀξίαν τῆς γῆς. Δύναμαι νὰ σᾶς ἀναφέρω ἕνα μικρὸν παράδειγμα διὰ νὰ ἀντιληφθῆτε αὐτὸ ποὺ σᾶς εἶπα: Εἰς μίαν πόλιν τῆς Θράκης ἡ ἀξία τῶν οἰκοπέδων ἐντὸς τῆς πόλεως ἦτο πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς στρατιωτικῆς παρασκευῆς δρχ. 400 κατὰ τετραγωνικὸν πῆχυν. Σήμερον, τί λέγω σήμερον, πρὸ ἑνὸς ἔτους ἦτο 1200 δρχ. κατὰ τετραγωνικὸν πῆχυν καὶ σήμερον θὰ εἶνε ἀκόμη περισσότερον. Ἐννοεῖτε τί σημαίνει ἡ αὔξησις αὕτη τῆς ἀξίας τῆς γῆς· ἂν τὴν ὑπολογίσητε ὑπὸ γενικὴν μορφὴν καὶ ὄχι κατὰ πόσον ηὐξήθη ἡ ἀξία τῆς γῆς ἀστικῶς, ἀλλ' ἐν γένει, θὰ εὕρετε ἀριθμοὺς τῷ ὄντι καταπληκτικούς. Ἂν σᾶς προσθέσω ὅτι ἔπαυσεν ἡ μετανάστευσις ἐκ τῆς βορείου Ἑλλάδος πρὸς τὴν νότιον Ἑλλάδα καὶ ὅτι, ἀντιθέτως, ἤρχισε νὰ παρατηρῆται ρεῦμα μεταναστεύσεως πρὸς τὴν Β.Ἑλλάδα, θὰ δυνηθῆτε ἀμέσως ἀπὸ αὐτὰ νὰ ἐννοήσητε ποίαν ἀπόδοσιν μᾶς ἔδωκαν τὰ δαπανηθέντα αὐτὰ 10 δισεκατομμύρια δραχμῶν. Ἑπομένως καὶ κάτι τι ἄλλο περισσότερον πρέπει νὰ εἴπωμεν ὡς πρὸς τὰς στρατιωτικὰς αὐτὰς δαπάνας: ὅτι ἀπὸ ἀπόψεως οἰκονομίας μᾶς ὑπῆρξαν ὠφέλιμοι. Ἂς ἀφήσωμεν τὸ ὅτι αἱ πολεμικαὶ αὐταὶ δαπάναι ἔδωκαν γένεσιν εἰς διαφόρους βιομηχανίας εἰς τὸν τόπον, διότι αὐτὸ δὲν δύναμαι νὰ τὸ θεωρήσω ἀπολύτως εὐτύχημα, διότι αἱ πολεμικαὶ βιομηχανίαι, αἱ στηριζόμεναι ἐπὶ τῆς πολεμικῆς μόνον παρασκευῆς ἑνὸς ἔθνους, δὲν δύνανται νὰ θεωρηθοῦν ὡς ὑγιὲς οἰκονομικὸν φαινόμενον.

ΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ

Ἀφ' ἑτέρου, ἡ ἄλλη πλευρὰ τῆς ἀσφαλείας ἡμῶν ὑπῆρξεν ἡ ἀπὸ διπλωματικῆς ἀπόψεως ἀσφάλεια τῆς Ἑλλάδος. Εἰς αὐτὸ δὲν ἀναμένετε βέβαια ὅτι θὰ εἰσέλθω εἰς λεπτομερείας, δύναμαι ὅμως νὰ σᾶς διαβεβαιώσω τὴν στιγμὴν αὐτὴν ὅτι ἡ Ἑλλὰς εὑρίσκεται ὅσον ἀφορᾷ τὰς διπλωματικὰς αὐτῆς σχέσεις εἰς ἀρίστην κατάστασιν, καλυτέραν παρά ποτε, καὶ ὅτι μεθ' ὅλων ἡμῶν τῶν γειτόνων εὑρισκόμεθα εἰς λαμπρὰς σχέσεις, ἰδίως δὲ σημειῶ τὴν μεγάλην πρὸς δυσμὰς γείτονα, τὴν Ἰταλίαν. Καθὼς ἐπίσης αἱ σχέσεις μας εἶνε ἄριστοι μεθ' ὅλων τῶν δυνάμεων, αἱ ὁποῖαι ἐπηρεάζουν τὰς τύχας τῆς Ἑλλάδος. Εἶνε δὲ περιττὸν νὰ σᾶς προσθέσω ὅτι αἱ σχέσεις μας μετὰ τῶν βαλκανικῶν μας συμμάχων καὶ ἰδίᾳ μετὰ τῆς Τουρκίας, μετὰ τῆς ὁποίας συνδεόμεθα ἰδιαιτέρως, πλὴν τῶν βαλκανικῶν συμφώνων, καὶ δι' ἄλλων συμφώνων, εἶνε πάντοτε ὄχι μόνον κανονικαὶ ἀλλὰ καὶ ἐξαιρετικῶς καλαί. Ἑπομένως καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς δυνάμεθα ν' εἴπωμεν ὅτι τὸ αἴσθημα τῆς ἀσφαλείας τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ εἶνε ἀπολύτως δικαιολογημένον. Μὲ τοῦτο δὲν θέλω νὰ σᾶς εἴπω ὅτι δὲν θὰ ἐμφανισθῇ ποτὲ εἰς τὸ μέλλον κατάστασις, ἔστω ἀπίθανος, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἑλληνικὸς λαὸς θὰ ἠναγκάζετο νὰ ἀμυνθῇ διὰ τὸν ἑα